

15316

08.12.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6/6/2002 tarih ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.08.12.2025

Av. Ali BOZAN
Mersin Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 11-12-2025	Esas No: 2/3410

T B M M KANUNLAR VE KARARLAR BSK LİGİ
09 Aralık 2025
Numara

T B M M KANUNLAR VE KARARLAR BSK LİGİ
09 Aralık 2025
1755302

GEREKÇE

Türkiye’de araç parkının önemli bir bölümünü 20 yaş ve üzeri araçlar oluşturmaktadır. Bu oran her geçen yıl artarken, 20 yaş üstü araçların özellikle trafik güvenliği, çevresel etkiler ve ekonomik verimlilik açısından ciddi sorunlara yol açtığı bilinmektedir. Bu bağlamda, 20 yaş ve üzeri araçların trafikten çekilmesi, yerlerine daha güvenli, çevreci ve ekonomik araçların alınması için ÖTV indirimi teşvikli bir dönüşüm programı büyük önem taşımaktadır.

20 yaş ve üzeri araçlar, hem teknolojik gelişmelerin gerisinde kalmaları hem de zamanla meydana gelen yapısal aşınmalar nedeniyle ciddi güvenlik riskleri taşımaktadır. Bu araçlar, günümüzde standart hale gelmiş olan ABS, ESP ve hava yastığı gibi temel güvenlik sistemlerinden yoksundur. Ayrıca eski tip fren sistemleri, yetersiz yol tutuş kabiliyeti ve çarpışma anında darbeyi emebilecek yapısal özelliklerin eksikliği, kaza anında can kaybı riskini önemli ölçüde artırmaktadır. Bu yaş grubundaki araçlar daha fazla arıza yapma eğilimindedir; ani fren kaybı, yolda kalma ya da yangın gibi durumlar trafik güvenliğini tehdit etmektedir. Nitekim TÜVTÜRK verileri de bu durumu doğrulamakta; muayeneye giren araçlar arasında tekrar oranı en yüksek grubun 20 yaş ve üzeri araçlar olduğunu ortaya koymaktadır.

20 yaş üstü araçlar, emisyon normları açısından da ciddi çevresel sorunlara yol açmaktadır. Bu araçlar genellikle Euro 1 veya daha düşük standartlara sahip motorlarla donatılmıştır ve günümüzde zorunlu hale gelen Euro 6 normlarına kıyasla çok daha fazla karbonmonoksit, azot oksit ve partikül madde salınımı yapmaktadır. Yakıt verimlilikleri düşük olduğu için aynı mesafede yeni araçlara göre daha fazla yakıt tüketirler ve bu da atmosfere daha fazla sera gazı salınmasına neden olur. Eski motorların gürültülü çalışması, egzoz dumanı ve yağ yakma gibi sorunlar hem hava hem de gürültü kirliliğine yol açmaktadır. Ayrıca bu araçların bakım ve onarımlarında kullanılan eski teknoloji parçalar, çevreye atık yükünü artırmaktadır. Türkiye'nin karbon salınımını azaltma taahhüdü göz önüne alındığında, bu yaşlı araçların trafikten çekilmesi hem çevresel hem de iklimsel hedefler açısından büyük önem taşımaktadır.

20 yaş üstü araçlar, ekonomik açıdan hem bireyler hem de ülke için önemli yük oluşturmaktadır. Yeni nesil araçlara kıyasla bu araçlar %30 ila %50 oranında daha fazla yakıt tüketmekte, bu da hem sürücünün bütçesini zorlamakta hem de ülke genelinde yakıt ithalatı kaynaklı ekonomik

kayıplara yol açmaktadır. Ayrıca, bu araçlarda sık arıza görülmesi ve yedek parça temininde yaşanan zorluklar, bakım maliyetlerini ciddi şekilde artırmaktadır. Sigorta açısından da dezavantajlı olan bu araçlar, genellikle kasko kapsamına alınmamakta ve düşük piyasa değerine sahip olmalarına rağmen, meydana getirdikleri kazalarda yüksek maliyetli sonuçlara neden olabilmektedir.

Kısaca 20 yaş üstü araçların oluşturduğu trafik güvenliği riski, çevresel zarar ve ekonomik yük göz önüne alındığında, bu araçların trafikten çekilmesi artık ertelenemez bir gerekliliktir. ÖTV indirimiyle desteklenecek bir yenileme teşvik programı, hem bireysel kullanıcıları destekleyecek hem de ekolojik ve ekonomik kaygıları gidermeye katkı sunacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1: Teklif, 20 yař ve üzeri taşıtların yenilenerek ekonomiye kazandırılmasını hedeflemektedir. Bu sayede hem bu yaşlı araçların neden olduğu yüksek yakıt tüketimi ve bakım maliyetleri azaltılacak, hem de ekonomik anlamda ithalatın dūřürölmesi sağlanacaktır. Ayrıca, eski araçların emisyon normlarına uymaması ve çevreye verdiği zararlar göz önünde bulundurularak, akaryakıt israfının önüne geçilmesi ve evre kirliliğinin azaltılması da amaçlanmaktadır. Böylelikle, hem bireysel hem de ölke bazında ekonomik ve ekolojik sürdürülebilirliğe katkı sunulacaktır.

Madde 2: Yürürlük maddesidir.

Madde 3: Yürütme maddesidir.

**6/6/2002 TARİH VE 4760 SAYILI ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU'NDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 : 6/6/2002 tarih ve 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 7 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(9) 20 yaş ve üstü taşıtlarını geri dönüşüme verenlerin alacakları yeni taşıtlar bir defalığa mahsus Özel Tüketim Vergisinden müstesnadır "

MADDE 2 : Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 -:Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.